آرمان ملی
armanmeli.ir
سال هفتم
شماره ۱۹۵۷
سه شنبه
۱۴۰۳ • ۰۸ • ۰۸
۲۵ ربیع‌الثانی ۱۴۴۶/ ۲۹ اکتبر ۲۰۲۴

«آرمان ملی» در گفت‌وگو با مهدی پازوکی راه‌های بهبود کسری بودجه را بررسی می‌کند

غول هزینه‌های پنهان در کسری بودجه

کاهش کسری بودجه با کوچک‌سازی دولت

ناترازی هزینه‌های دولتی و کسری‌های ماندگار بودجه

آرمان ملی - صدیقه بهزادپور: گزارش کسری بودجه دولت به گمان بسیاری از کارشناسان؛ هزینه‌هایی ناشی از افزایش هزینه‌های عمومی و ردیف‌های بودجه مخفی است که به یکی از مسائل حیاتی اقتصاد کشور تبدیل شده است. کسری بودجه چالشی همیشگی برای دولت به شمار می‌آید که فشار بر اقتصاد کشور وارد می‌کند که ناچار به اتخاذ سیاست‌هایی چون افزایش نرخ و پایه‌های مالیاتی جدید، افزایش قیمت بنزین، حذف ارز نیمایی یا... می‌شود که قطعا باعث ارسال سیگنال‌های منفی به زندگی مردم می‌شود. صاحب‌نظران معتقدند؛ علت اصلی افزایش هزینه‌های دولت بیشتر ناشی از فربه شدن هزینه‌های دولت در دوره‌های مختلف بوده است که برای پرهیز از آن می‌توان به دنبال هزینه‌های اضافی بود که در صورت اعمال اصلاحات ساختار در نظام اقتصادی می‌توان به راحتی از کسری‌های مرسوم و دیرینه در کشور پرهیز کرد. به گفته کارشناسان؛ هزینه‌های اضافی دولت در ردیف‌هایی پنهان و آشکار به مواردی تخصیص یافته است که به دلیل موازی کار فشار سنگینی به دولت وارد می‌کند، اما قطعا رفع این معضل نیاز به تعامل، همکاری و حمایت حاکمیت در برخورد با سازمان‌هایی است که بدون ارائه گزارش عملکرد شفاف از بودجه‌های هنگفت برخوردارند که باعث فشار بر شانه‌های مردم و طبقات آسیب پذیر می‌شود. از این رو با مهدی پازوکی تحلیلگر اقتصادی گفت‌وگو کرده‌ایم که در ذیل مشاهده می‌فرمایید.

کسری بودجه یکی از اتفاقات مرسوم دولت‌هاست که در سال‌های اخیر با توجه به فشار تحریم‌ها و کاهش تعاملات بین‌المللی و منابع ارزی افزایش یافته است. دلیل بغرنج‌تر شدن این امر از نظر شما چیست؟

یکی از مهم‌ترین و بهترین اقداماتی که دولت چهاردهم می‌تواند به منظور جبران کسری بودجه انجام دهد، کاهش هزینه‌های غیرضروری است که همواره گریبان‌گیر دولت‌ها بوده است، به عنوان مثال می‌توان به بودجه سال گذشته اشاره کرد که بر اساس آن، در ردیف بودجه‌های مشخص و نامشخص، اعتبارات مالی برای برخی از حوزه‌ها تعریف شده است که نباید پولی پرداخت شود. در مفهوم عام زمانی که مخارج دولت بیش از درآمدهایش می‌شود، «کسری بودجه» رخ می‌دهد، به عبارتی عدم توازن بین هزینه‌ها و مخارج دولت عامل اصلی کسری بودجه است که سال‌هاست با آن سروکار داریم. اما منابع دولت در سال‌های گذشته و همچنین سال جاری، از محل مالیات و نفت به شکل عمده و برخی منابع خرد دیگر محقق می‌شود، در حالی میزان هزینه‌های دولت به ویژه در سال‌های اخیر بر منابع درآمدی غالب شده است، این امر به خصوص در سه سال گذشته بودجه نهادهای غیرپاسخگو یا نهادهایی که اصلاً لزومی ندارد از درآمدهای دولتی استفاده کند، به شدت افزایش یافته است. به عنوان مثال می‌توان به افزایش شدید ردیف بودجه صدا و سیما در مقایسه با افزایش حدود ۲۰ درصدی حقوق و مزایا کارمندان دولت اشاره کرده که اصلاً قابل مقایسه نیست. در این خصوص می‌توان به این اشاره کرد که در قانون بودجه ۱۴۰۳ ردیفی به شماره ۱۱۱۶۰۰ تحت عنوان «قرب بقیه‌ا... تعریف شده است که با هدف کمک مالی به موسسات فرهنگی و اجتماعی انجام می‌شود، که بودجه این مورد در سال ۱۴۰۱ حدود ۵ هزار و ۳۹۵ میلیارد ریال اعلام شده است که این رقم در سال ۱۴۰۳ به حدود ۲۹ هزار و ۵۴۹ میلیارد ریال، با افزایشی حدود ۵ برابری افزایش یافته است. درحالی که برای وزارت ارشاد و سازمان تبلیغات که متولی اصلی پرداختن به این امور هستند نیز ردیف بودجه‌های جداگانه تخصیص یافته است، از این رو این سوال پیش می‌آید که وظیفه سازمان تبلیغات و سازمان‌های ذیربط در این زمینه چیست؟ موازی‌کاری‌های موجود در این خصوصی چرا رصد نمی‌شود؟ به این ترتیب همه این موارد سیگنالی است برای افزایش کسری بوده که باید به طور جدی برای آن راهکاری اندیشیده شود.

از جمله مصادیق موازی‌کاری که در کشور وجود دارد به چه مواردی می‌توان اشاره کرد؟

در این راستا می‌توان به افزایش بودجه برخی از نهادهای دیگر در سه سال اخیر اشاره کرده که دارای رویکردی فرهنگی دارند و برای آنها بودجه‌ای جدای از نهادهای متولی این امر و حتی بودجه‌ای جداگانه از شبیه مورد گفته شده تعریف شده است. افزایش اعتبار برخی از سازمان‌ها و بنیادها که البته جایگاه آنها به دلیل شمولیت بر افرادی که جایگاهی عزیز برای مردم دارند نیز از ۴۵ هزار میلیارد تومان در سال ۱۴۰۱ به ۹۱ هزار میلیارد تومان افزایش یافته است، حال سوال این است که این افزایش رقم بودجه در حالی که هر سال از رقم افراد تحت پوشش این بنیاد به دلیل گذشت سال‌های نسبتا زیاد از وقوع جنگ تحمیلی و... کاسته می‌شود، چه توجهی دارد؟ در حقیقت پدر و مادران بسیاری از عزیزانی که به شرف شهادت نائل شده‌اند، به رحمت خدا رفته‌اند و به این ترتیب جمعیت این گروه کمتر شده است، پس این افزایش بودجه با چه دلیلی صورت گرفته است؟ از طرفی دیگر پرداخت حقوق و مزایا به برخی از بازماندگانی که شامل دخترانی که همسرانشان فوت شده یا مطلقه هستند، صندوق بازنشستگی را با مشکلی عظیم مواجه کرده است، در حقیقت دولت در حال پرداخت رقم سنگینی از حقوق و دستمزد به زنانی است که به صورت صوری از همسرانشان طلاق گرفته‌اند، اما با هم زندگی می‌کنند و از حقوق و مزایایی پدر و مادر درگذشته خود بهره‌مند هستند که مصادیق فراوان در حوزه‌های مختلف دارد. این امر نیاز به جدی گرفتن قوانین موجود در این بخش و افزایش نظارت‌ها و بازرسی‌ها دارد تا ما هم مانند دیگر کشورها از سنگین شدن هزینه‌های اضافی برای دولت جلوگیری کنیم.

> **دولت در حال پرداخت رقم سنگینی از حقوق و دستمزد به زنانی است که به صورت صوری از همسرانشان طلاق گرفته‌اند اما با هم زندگی می‌کنند و از حقوق و مزایای پدر و مادر درگذشته خود بهره‌مند هستند**

به گمان برخی از افراد کاهش درآمدهای دولتی حاصل نادیده گرفتن برخی از هزینه‌های برای گروه‌های خاص انجام می‌شود، چه راهکاری می‌توان در این خصوص در پیش گرفت؟

در بخش درآمدی و هزینه‌های سنگین دولت می‌توان به خانه‌های سازمانی اشاره کرده که بسیاری از افراد غیر مستحق درآن ساکن هستند و از پرداخت اجاره‌بها خودداری می‌کنند، در حالی که اکثریت قریب به اتفاق آنها دارای مسکن یا مساکن دیگری در شهرهای مختلف هستند که با اجاره دادن آن از منافع آن نیز بهره‌مند می‌شوند، اما با سکونت در خانه‌های سازمانی مانع از تحقق درآمدهای مفید و کاهش هزینه‌ها برای دولت می‌شوند. سکونت برخی از مقامات دولتی و یا برخی از افراد شاغل در قوای سه‌گانه در خانه‌های سازمانی رویکردی عادی تلقی می‌شود که هم برای دولت مشکل‌زا شده و هم برخلاف مصادیق عدالت گستری تلقی می‌شود. در این راستا بهترین تصمیم برای حل این مشکل این است که مصوبه‌ای مبنی بر این صادر شود که ساکنان خانه‌های سازمانی ملزم به پرداخت درصد از حقوق دریافتی خود به عنوان اجاره بهاء هستند و دراین راستا بخشی از کسری‌ها بودجه جبران و به منابع درآمدی دولت نیز افزوده می‌شود و علاوه بر این امر، رصد تمام این موارد و اعمال نظر دولت در تمام این موارد نشانی از انضباط مالی حاکم بر کشور خواهد بود که باعث ایجاد اعتماد و حس رضایت عمومی در آحاد مختلف مردم می‌شود.

> **سکونت برخی از مقامات دولتی و یا برخی از افراد شاغل در قوای سه‌گانه در خانه‌های سازمانی رویکردی عادی تلقی می‌شود که هم برای دولت مشکل‌زا شده و هم برخلاف مصادیق عدالت گستری تلقی می‌شود**

با توجه به شرایط موجود و حاکم بر جامعه دولت چه اقدامی برای جبران مطلوب کسری بودجه می‌تواند انجام دهد؟

مطلوب آن است که دولت به جای افزایش ردیف بودجه بخش‌های نامعلوم با گزارش عملکرد غیرشفاف به مقوله آموزش و پرورش عمومی و رفع کاستی‌ها در این زمینه مهم بیشتر توجه کند. البته در این زمینه نیز باید به این امر اشاره کرد که تعدد دانشگاه‌های مختلف در کشور و بودجه که به برخی از این دانشگاه‌ها مانند دانشگاه پیام نور اختصاص یافته است نیز از مواردی است که باعث هدررفت اعتبارات و بودجه در کشور می‌شود. به عنوان مثال می‌توان به این امر اشاره کرد که از زمان دولت آقای احمدی نژاد تاکنون میزان بودجه تخصیص یافته به دانشگاه پیام نور چندین برابر شده است، از این رو ضروری است که با حذف تعدد دانشگاه‌های مختلف از پراکندگی این دانشگاه‌ها که خروجی مناسبی نیز ندارند جلوگیری کرد. به عنوان مثال می‌توان در هر استانی به عنوان مثال یک دانشگاه علوم پزشکی برای رشته‌های مختلف پزشکی و پیراپزشکی و یک دانشگاه مرتبط با رشته‌های غیرپزشکی نیز با پراکندگی در سطح شهرهای مختلف استان معین کرد تا از تعدد هزینه‌های مختلف جلوگیری کرد. در حال حاضر دانشگاه‌های مختلف با عناوینی چون؛ دانشگاه فرهنگیان، دانشگاه فنی و حرفه‌ای، دانشگاه جامع علمی کاربردی، دانشگاه پیام نور و... در حال فعالیت هستند که بودجه‌های سنگینی برای آنها اختصاص یافته است و دولت باید با متمرکز کردن آنها هم برکیفیت علمی و عملی آنها بیفزاید و از تبدیل شدن آنها به کارخانه‌های مدرک سازی پرهیز کند هم اینکه از پرداخت‌های موازی بودجه جلوگیری کند. اگر هزینه‌های غیرضروری دولت کاهش یابد، دیگر نیازی به افزایش قیمت بنزین و یا برخی از طرح‌های دیگر که احتمال افزایش نرخ تورم و... را موجب می‌شوند، نیست. دولت برای اجرای چنین طرح‌هایی و حذف بودجه برخی از نهادها و سازمان‌های قدرتمند به حمایت حاکمیت نیاز دارد، برخی از ردیف بودجه که با توجیه موقت بودن تعریف و مصوب شدند اکنون تبدیل به قوانینی پایدار شدند که دیگر کسی یارای مقابله و حذف آنها نیست، این در حالی است که برخی از سازمان‌ها علاوه بر تعریف بودجه‌های کلان باز هم مطالبه‌گر کمک‌های مردمی در بخش‌های مختلف هستند، در حالی که هیچ ابزاری برای ملزم کردن آنها برای ارائه گزارش عملکرد شفاف برای آنها وجود ندارد.

آیا افزایش قیمت بنزین و یا حذف ارز دولتی می‌تواند به عنوان یک شاخص موثر در جبران کسری بودجه به شمار آید؟

من با این امر که قیمت بنزین یک شبه افزایش یابد مخالف هستم، اما قطعا قیمت بنزین باید به شکل تدریجی افزایش یابد، در غیراینصورت چنین معنایی برداشت می‌شود که دولت ملزم به پرداخت یارانه است تا هوا را آلوده کنند. طی ۵ سال گذشته نرخ بنزین ثابت بوده اما افزایش نرخ تورم کشور بیش از ۴۲ درصد بوده است که هیچ تناسبی با یکدیگر ندارند، این در حالی است که از زمان دولت آقای احمدی نژاد مصوبه افزایش قیمت تدریجی بنزین باطل شد و بعد از آن ماگرفتار معضل افزایش قیمت بنزین و تبعات نافرجام آن شدیم به نحوی که افزایش قیمت منطقی بنزین تبدیل به غولی شد که همگان از آن پرهیز داشتند و در نهایت به جایی رسیده‌ایم که برای عرضه بنزین مجبور به پرداخت یارانه‌ای هستیم که از قیمت توزیع آن در جایگاه‌های سوخت بیشتر است. در این راستا بدیهی است دولت با پرهیز از ورود به مباحثی که موضوعات اصلی اقتصادی تلقی نمی‌شود، درصدد رفع چالش‌هایی باشد که به بهبود نظام معیشتی مردم و در نهایت افزایش رضایت عمومی از حاکمیت منتهی می‌شود بپردازد. در مقوله بنزین قطعا افزایش قیمت بنزین باید مورد توجه قرار گیرد اما این امر باید با اطلاع‌رسانی دقیق و به شکل تدریجی صورت گیرد، چراکه اگر این مهم رخ ندهد برخورداری افراد از یارانه بنزین که به جای یک، چندین خودرو در اختیار دارند بیشتر خواهد بود و این خود یکی از مصادیق بی‌عدالت و حمایت از ثروتمندان به جای طبقات ضعیف خواهد بود. برای اینکه مشکل تورم به عنوان اصلی‌ترین چالش اقتصادی حل شود، دولت باید دو موضوع را در دستور کارخود قرار دهد، نخست تعامل با جهآنکه مورد تاکید آقای پزشکیان در زمان انتخابات نیز بود است که از طریق آن اقتصاد رونق می‌یابد و انتظارات تورمی به شدت کاهش می‌یابد، در حقیقت همان اتفاقی که در اوایل دولت آقای روحانی رخ داد که البته حاصل توافق و پیشرفت‌های برجام بود و در نهایت رقم تورم در سال ۹۵ تک‌رقمی شد که بسیار بدیهی است در سایه توسعه روابط سیاسی-اقتصادی با کشورهای جهان و دستاوردهای برجام بود و نه به خاطر حضور فردی خاص در ریاست دولت یا در نهادهای دیگر یا وزارت اقتصاد و... در حقیقت افزایش تعاملات اقتصادی و حضور شرکت‌های دیگر جهان در ایران به کاهش انتظارات تورمی رسیدیم که حال اقتصاد را در اوان حکومت به آن دست یافتیم. در مرحله بعد باید انضباط اقتصادی را در اصلاحات اقتصادی حاکم کنیم و این به آن معناست که هماهنگی بین سیاست‌های پولی و مالی دولت حاکم شود که تحت تاثیر سیاست‌های بانک مرکزی در حوزه سیاست‌های پولی است و تورم از طریق کنترل نقدینگی و حفظ ارزش پول ملی کنترل می‌کند و همچنین مدیریت مطلوبی بر بدهی بخش دولتی به بخش خصوصی داشته باشد، اما آنچه که از همه مهم‌تر است اینکه هزینه‌های دولت را کاهش دهیم و به عبارتی از اداره کردن گران کشور پرهیز کنیم. در این راستا چنانچه دولت سیاست‌های مناسب خارجی و داخلی را اتخاذ کند و تعامل خوبی با جهان با رعایت شاخص مهم حفظ منافع ملی ایران تعامل داشته باشیم و سعی کنیم که موازنه‌ای در سیاست‌های شرق و غرب درپیش گیریم می‌توانیم به بهبود وضعیت اقتصادی و کاهش تورم و رشد اقتصادی پیش‌بینی شده و بهبود کسری بودجه دست یابیم. قطعا در سایه افزایش تعاملات که شرط توسعه همه کشورهای دنیاست، می‌توانیم به دستاوردها و تکنولوژی و فناوری‌های روز دست یابیم و از این طریق در مسیر افزایش تولید و صادرات و بیشتر شدن منابع ارزی نیز برسیم و دیگر مشکلی به نام کسری بودجه نداشته باشیم که البته بدون فشار به آحاد مختلف مردم حاصل می‌شود.

گزارش

تغییر ساعت رسمی در حفظ انرژی تاثیر دارد؟

بر پایه یافته‌های مطالعات متعدد در اروپا و آمریکا، تغییر ساعت تابستانی یا صرفه‌جویی در زمان روشنایی روز، تاثیر بسیار اندکی در حفظ انرژی دارد. به گزارش ایسنا، اروپایی‌ها، روز یکشنبه ۲۷ اکتبر، ساعت خود را یک ساعت عقب می‌کشند. سال‌هاست که اتحادیه اروپا سرگرم بحث درباره خلاصی از تغییر ساعت تابستانی است زیرا میزان صرفه‌جویی در مصرف انرژی با تغییر ساعت، محدود است. کمیسیون اروپا در سال ۲۰۱۸، رسما حذف تغییر دو بار در سال ساعت را پیشنهاد کرد و پارلمان اروپا در قطعنامه‌ای در مارس سال ۲۰۱۹، از این پیشنهاد حمایت کرد. این پیشنهاد پس از آن مطرح شد که رایزنی عمومی کمیسیون اروپا، حمایت قوی ۶.۴ میلیون شهروند اتحادیه اروپا از لغو این طرح را نشان داد. این تغییرات قرار بود تا سال ۲۰۲۱ اعمال شود، اما از آن زمان در شورای اتحادیه اروپا که نماینده ۲۷ کشور عضو است، مانده است. کشورهای عضو بر سر اجرای عملی این تغییر، اختلاف نظر دارند. اما یکی از بزرگ‌ترین سوالاتی که هنوز به طور قطعی پاسخ داده نشده، این است که آیا تغییر ساعت تابستانی، واقعا مصرف انرژی را کاهش می‌دهد یا خیر. چندین مطالعه نشان داده‌اند که تاثیر تغییر ساعت تابستانی، بر محیط زیست ناچیز یا حتی منفی است. بنابراین آیا زمان تغییر ساعت فصلی به پایان رسیده است؟

چرا تغییر ساعت در اروپا معرفی شد؟

تغییر ساعت در انگلیس و آلمان، برای صرفه‌جویی در مصرف زغال سنگ در جنگ جهانی اول معرفی شد. با پایان یافتن جنگ لغو شد، اما در دهه ۱۹۸۰ هنگامی که به دلیل بحران جهانی نفت، ضرورت صرفه جویی در منابع پیش آمد، بازگشت. همه کشورهای اتحادیه اروپا به جز ایسلند، از سال ۲۰۰۲، مجبور بوده‌اند ساعت خود را در آخرین یکشنبه مارس و اکتبر تنظیم کنند. مطالعات متعدد در اروپا و آمریکا نشان می‌دهد که تغییر ساعت تابستانی، تاثیر بسیار اندکی بر حفظ انرژی دارد. در ایتالیا، انجمن پزشکی محیط زیستی محاسبه کرد که حتی به تعویق انداختن تغییر ساعت از پایان اکتبر به پایان نوامبر، در قبوض سوخت این کشور ۷۰ میلیون یورو صرفه جویی می‌کند. طبق مطالعه‌ای که توسط محققان دانشگاه چارلز در پراگ با استفاده از داده‌های ساعتی بین سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۷ انجام شد، تغییر ساعت تابستانی در اسلواکی، فقط ۰.۸ درصد در مصرف برق سالانه صرفه‌جویی داشته است. مطالعه‌ای که توسط وزارت حمل و نقل آمریکا در سال ۱۹۷۵ انجام شد، نشان داد تغییر ساعت تابستانی، حدود یک درصد از مصرف انرژی کشور را کاهش می‌دهد. این صرفه‌جویی ناچیز ممکن است تا حدی به این دلیل باشد که بسیاری از مردم در آمریکا قبل از ساعت ۷ صبح از رختخواب خارج می‌شوند. بیشتر انرژی صرفه جویی شده با روشن نشدن چراغ‌ها در عصر، با روشن کردن آنها در صبح خنثی می‌شود. یک مطالعه در سال ۱۹۹۳ در مورد مصرف سوخت (گاز و زغال سنگ) در فرانسه و بلژیک، افزایش مصرف سوخت را با تغییر ساعت، به دلیل رانندگی بیشتر، گزارش کرد. این موضوع با مطالعات انجام شده درباره انتشار آلاینده‌ها تایید شد. در عوض، مناطق زمانی طبیعی که تا حد امکان به زمان خورشیدی نزدیک هستند، احتمالا منحنی‌های نور و دمای روزانه را با برنامه‌های ما بهتر هماهنگ می‌کنند. این امر می‌تواند منجر به صرفه جویی در مصرف انرژی صنعتی و سایر روشنایی‌های صبح زود، گرمایش صبح زود در هنگام ماه‌های سردتر سال شود، زیرا مردم یک ساعت دیرتر به محل کار خود می‌روند و تهویه مطبوع کمتری در رفت‌وآمد بعد از کار در خودرو و عصر در خانه مورد نیاز است.

اروپا تغییر ساعت خود را متوقف خواهد کرد؟

کارشناسان در سال ۲۰۲۳، از شورای اتحادیه اروپا خواستند تا موضوع حذف تغییر ساعت را به دستور کار خود اضافه کند. مطرح کنندگان این پیشنهاد امیدوار بودند که این موضوع قبل از انتخابات پارلمان اتحادیه اروپا در ژوئن بررسی شود. بر اساس گزارش یورونیوز، آنا کاوازینی، نماینده سبز آلمان در اروپا و رئیس کمیته بازار داخلی پارلمان اروپا، در مارس، از کشورها خواست تا در نهایت به یک موضع مشترک در مورد این موضوع برسند، اما چنین اتفاقی نیفتاد و به نظر می‌رسد که مشکل تغییر ساعت تابستانی، مورد بررسی قرار نگرفته است.

لغو قانون تغییر ساعت رسمی در ایران

اجرای ساعت تابستانی در ایران از سال ۱۳۵۶ آغاز شد و تا سال ۶۰ ادامه پیدا کرد اما از آن سال به بعد طی ۱۰ سال به دلایلی از جمله اختلاف نظر ساعت رسمی تغییری را تجربه نکرد تا اینکه در سال ۷۰ با این توجیه که با تغییر ساعت می‌توان روزانه در ساعت اوج مصرف تا ۱۰۰ مگاوات ساعت، برق صرفه جویی کرد، هیات دولت وقت در مصوبه‌ای اعلام کرد که تغییر ساعت تابستانی و زمستانی دوباره در دستور کار قرار گرفته است.

ذره بین

سخنگوی سازمان برنامه اعلام کرد

افزایش ۴۵ درصدی حقوق در سال آینده

سخنگوی سازمان برنامه و بودجه درباره افزایش حقوق کارمندان و بازنشستگان در بودجه ۱۴۰۴ گفت: مطابق بودجه سال ۱۴۰۴ حقوق افراد مجرد فاقد فرزند در سال آینده ۲۰ درصد رشد می‌کند. افراد متاهل به ازای هر فرزند ضریب افزایش حقوق خواهند داشت که تا ۵ فرزند این رشد به ۴۵ درصد می‌رسد. به صورت میانگین نیز حقوق و دستمزد ۲۸ درصد افزایش می‌یابد.

مژگان خانلو در نشستی خبری که در سازمان برنامه و بودجه برگزار شد، بیان کرد: ابهاماتی درخصوص دو مرحله‌ای شدن بودجه امسال ایجاد شد؛ زیرا امسال تلاش شد اولین لایحه منطبق با قانون برنامه باشد و ابتدای سال ۱۴۰۴ زمان مناسب اجرای قانون باشد. این انضباط زمانی برایمان لازم بود که اول آبان مرحله اول بودجه تنظیم شد. امروز هم بودجه در مجلس رای گیری می‌شود. وی افزود: لایحه بودجه چند ویژگی دارد. اولین ویژگی نظم و انضباط بود. مهم‌ترین موضوع بعدی بعد یکپارچگی، انسجام و شفافیت بودجه بود. همچنین تلاش شد بودجه شوک‌آور نبود. به طور مثال از افزایش ناگهانی ارز ترجیحی خودداری شود. سیاست دولت حذف تعددهای نرخ ارز و رفتن به سمت ارز تک نرخی است. خانلو گفت: در روزهای اخیر مطالبات گندمکاران به تدریج پرداخت شد و ان شاءا... امروز با پرداخت مرحله آخر با گندمکاران تسویه خواهد شد. وی در پاسخ به سوالی درباره تاثیر سوء انتشار اوراق بر بازار سرمایه گفت: وقتی درآمد دولت تکافوی هزینه‌ها را ندهد باید دارایی سرمایه‌ای یا دارایی مالی را واگذار کند که یکی از آنها انتشار اوراق مالی اسلامی است. برداشت از صندوق توسعه ملی هم جزو دارایی‌های مالی محسوب می‌شود. عددی که برای سال آینده درخصوص انتشار اوراق در نظر گرفته شد ۵۰۰ همت است که درخصوص ۲۰۰ همت هم بدهی‌ها بهادرسازی شود که آثار و تبعات خود را دارد. از انجماد دارایی‌های بانکی جلوگیری می‌کند. اما سال آینده بابت تعهدات سررسید شده سال ۱۴۰۴ بازپرداخت اصل سود به بازار سرمایه و بازار پول خواهیم داشت. سال آینده هیچ فشاری به بازار سرمایه نمی‌آید. سخنگوی سازمان برنامه و بودجه تصریح کرد: بهبود وضعیت بورس سیاست بودجه‌ای نیست بلکه سعی می‌کنیم از تصمیماتی که مخل بازار سرمایه باشد جلوگیری کنیم. از طرف دیگر تصمیماتی بگیریم که به بورس کمک کند. مثلا در یک مورد اگر شرکتهای بورسی میزان افزایش سرمایه دادند آن میزان افزایش سرمایه معاف از مالیات باشد. ما به عنوان دولت تلاش می‌کنیم در چارچوب سیاست‌های منظم بودجه‌ای آسیبی به شرکت‌های بورسی وارد نشود.

خانلو درباره اینکه آیا در بودجه ۱۴۰۴ تغییری در دهک بندی یارانه‌ها ایجاد خواهد شد گفت: درخصوص بحث یارانه‌ها اقدامی که انجام شد منابع و مصارف یارانه‌ها به بودجه عمومی منتقل شد. پرداخت یارانه جزو مصارف هدفمندی است. شاید یکی از دلایلی که آن را به بودجه آوردیم بی‌ثباتی در پرداخت‌ها بود. مصارف هدفمندی دقیقا باید سر موقع به خانوارها پرداخت شود. ضمن اینکه منابع را باثبات کردیم اما هیچ تغییری درخصوص یارانه نقدی و مستمری کمیته امداد و بهزیستی حاصل نشده است اما ظرفیت‌هایی در برنامه هفتم وجود دارد که بازبینی‌هایی به لحاظ آزمون وسع در وزارت تعاون صورت گیرد که اگر از این بخش کاهشی در پرداختها انجام شد به سایر یارانه بگیران اختصاص یابد.

وی درخصوص افزایش ۲۰ درصد حقوق کارمندان و بازنشستگان در بودجه ۱۴۰۴ گفت: ما به این دلیل که قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت را اجرا می‌کنیم محاسباتی که انجام دادیم به این صورت است که اگر شما خانم مجرد یا یک آقا فاقد فرزند باشید حقوق شما ۲۰ درصد رشد می‌کند. اگر متاهل باشید به ازای هر فرزند افزایش می‌یابد تا ۵ فرزند به ۴۵ درصد می‌رسد. به صورت میانگین نیز حقوق و دستمزد ۲۸ درصد افزایش می‌یابد.

نرخ ارز ترجیحی اصلاح می‌شود

سخنگوی سازمان برنامه در ادامه گفت: نرخ ارز ترجیحی برای کالاهای اساسی ادامه خواهد داشت اما نرخ ترجیحی اصلاح خواهد شد.

وی بیان کرد: حقوق ورودی که درآمد دولت محسوب می‌شود ناشی از درآمد تسعیر شده کالاهای اساسی و تعرفه گمرکی است. حقوق ورودی کالاهای اساسی ۱ درصد است و تجهیزات و ماشین‌آلات هم در دو درصد حفظ شده است. بحث نرخ تسعیر کالاهای اساسی می‌ماند که حاصل ضرب آن همان اعداد و ارقامی است که لحاظ شده است. حقوق ورودی تعیین کننده نرخ ارز نیست. واردکننده نرخ ارز را از بازار مبادله‌ای تامین می‌کند ولی وقتی می‌خواهد حقوق دولتی را بدهد محاسبه حقوق ورودی دولت با نرخ ۵.۲۸ درصد محاسبه می‌شود. یعنی این امتیاز به یک قشر خاص واردکننده کالاهای اساسی اختصاص می‌یابد که این موضوع در بودجه سال آینده اصلاح شده است. لذا محاسبه ۲۶۴ همت حقوق ورودی تمامی کالاها کاملا محاسبه شده است. خانلو گفت: با پرداختی امروز سرجمع ۲۱۱ هزار میلیارد تومان به حساب گندمکاران واریز و به طور کامل با آنها تسویه می‌شود. برای سال آینده نیز ۲۵۰ همت برای خرید تضمینی گندم در نظر گرفته شده است.

سخنگوی سازمان برنامه و بودجه خاطرنشان کرد: یک دهه است که نرخ رشد اقتصادی پرنوسان و ناچیز داریم که وضعیت را مشکل‌تر کرده و انجام برخی هزینه‌ها توسط دولت را ضروری‌تر می‌کند. اگر تشکیل سرمایه توسط بخش خصوصی نامناسب شده باید جبران شود. وی درباره رشد منابع عمومی بودجه اظهار کرد: پیش بینی منابع هدفمندی حدود ۷۵۰ همت است ولی مصارف مثل هدفمندی یا مستمری مددجویان حدود ۹۵۰ همت است.